

"VI LOVAR ATT BJUDA PÅ SVERIGES BÄSTA SPELUPPLEVELSER"

ATG

40 ÅR I HÄSTSPORTENS TJÄNST

**ETT JUBILEUMSMAGASIN OM
SPELET, HÄSTARNA,
MÄNNISKORNA,
TEKNIKEN & FRAMTIDEN**

40 ÅR PÅ 32 SIDOR

VÄLKOMMEN TILL ATG:S JUBILEUMSTIDNING!

HÄRLIG HISTORIA – UNDERBAR FRAMTID

• Det finns förstås en rad minnesvärda ögonblick när man ska summera 40 års historia. Från första V65-omgången den 18 augusti 1974 till spektakulära miljonvinnaren som i februari 2010 vann över 67 miljoner på V75. Allt kan tyvärr inte rymmas i denna tidning.

En sak som dock varit densamma under alla år – och kanske för många också en nyhet – är att hela ATG:s överskott varje år gått tillbaka till hästnäringen. Trav- och galoppporten får merparten av pengarna men även övriga delar av häst-Sverige får medel från oss för att kunna utveckla sin verksamhet. ATG är i dag motorn i hela den svenska hästnäringen, en bransch som omfattar nästan 30 000 heltidstjänster. Detta har du och drygt två miljoner svenska kunder som spelar på trav och galopp hos ATG varit med att skapa. Ett stort tack för det!

I den tidning du nu håller i din hand (eller läser digitalt) tittar vi inte bara bakåt. På sidorna 30–31 kan du läsa mer om ATG:s framtid. En framtid som lockar med stora och spännande utmaningar. En framtid där vi tillsammans med dig och alla våra andra kunder ska fortsätta vidareutveckla våra populära spelformer och en framtid som också kommer att bjuda på helt nya produkter. I ATG:s manifest lovar vi att bjuda på Sveriges mest engagerande spelupplevelse och mötesplats för spel. Den resan har vi nu börjat.

Eller som en småländsk möbelhandlare har sagt:
"Det mesta är ännu ogjort – underbara framtid!"

Hasse Skarplöth
Vd, ATG

INNEHÅLL

12 ATG & hästnäringen

• ATG startade de första hästklinikerna 1979, och har alltid bidragit till relevant hästforskning. Allt för hästens välmående.

14 Fem vinnare...

• ... berättar om sin tid på ATG, vad de lyckats med och vad framtiden bär med sig för ATG. Självaste skaparen av "Fem tippar..." deltar i frågespalten och tillsammans har han med sig 4 vd:ar.

17 Ombudssuccén

• I början av 1987 fanns det tretton ombud med totomater, ett halvår senare 500. Som mest har det varit över 2 000! ATG:s samarbete med ombuden har betytt mycket.

ATG:S HISTORIA & FRAMTID

1990-talet

18 Finanskrisen 1991 gör att spelintresset dalar. 1993 kommer ATG på lösningen – V75. Snacka om att den nya spelformen blir en framgångsrik väg bort från negativa trender.

2000-talet

22 Kanal 75, Järvsöfaks och den där hästflugan som blir nåt enormt – internet. Tekniken öppnar upp spelmarknaden och ATG fortsätter gasa – med full framgång.

2010-talet

26 67 miljoner till en ensam vinnare, webb-tv:n slår igenom och robotspelare får det svårare. Dessutom fortsätter ATG:s globala satsning att ge resultat

1970-talet

4 ATG startas och är en omedelbar succé. V65 är kronjuvelen, Rodelto vinner första segern och kupongerna handgranskas.

1980-talet

8 Olympiatravet tar hästsporten in i finrummet och bidrar samtidigt till idrottsliga framgångar i OS. Legolas dominerar.

Framtiden

30 Vinnie ska hjälpa ATG nå målsättningen att vara Nordens största spelbolag år 2020.

SAGAN OM ATG & RIKSSPELET V65

Svenskarna spelade på hästar för över 12 miljarder ifjol.

Över 9 500 lopp reds och kördes i Sverige. Frågan är hur det sett ut om det inte var för en statlig utredning och en envis före detta ekonomichef.

Det här är historien om starten av ATG och riksspelet V65

TEXT: STEFAN SERRANDER FOTO: EINAR ANDERSSON

Trav- och galoppsporten hade efter några goda år i slutet av 50- och början av 60-talet börjat få det tuffare. Sveriges Television hade börjat direktsända fotbollsmatcher i programmet "Tipsextra" och därmed ökade intresset avsevärt för spel på Stryktipset. Även Penninglotteriet lockade med höga vinster och var populärt.

Intresset för spel på hästar stagnerade och i början av 70-talet var det kris.

ATG föds. Galoppsporten som hade det ännu besvärligare än travsporten begärde att deras situation skulle utredas och våren 1971 tillsatte jordbruksminister Ingemund Bengtsson och finansminister Gunnar Sträng en utredning som leddes av Bengt Resare. Han föreslog tidigt att även travsporten borde omfattas av samma utredning.

Den 27 november 1972 presenterade Resare sin utredning som byggde på att hästsportens organisationer skulle inrätta en "central association". Förslaget klubbades igenom av riksdagen i juni 1973, Aktiebolaget Trav och

☛ **Kupongen.** I begynnelsen gick vi till Posten med V65-kupongen efter att ha kryssat för de rätta hästarna.

Galopp var fött och den första ATG-styrelsen kunde samlas under ledning av den statligt utsedda ordföranden Ivan Eckersten för att förbereda verksamhetsstarten den 1 januari 1974.

ATG till Kungsgatan. Gert Lindberg, då ekonomichef i Halmstads kommun, anställdes

som vd och smygstartade sitt jobb under senhösten 1973.

I januari 1974 flyttade ATG in i Sveriges Radios gamla lokaler på Kungsgatan 10 i centrala Stockholm och arbetet med att skapa ett riksspel på hästar, det som skulle bli V65, tog ordentlig fart.

Den 18 augusti var det dags för premiär på Solvalla och omsättningen på 5,25 miljoner kronor var mycket högre än förväntat. Anledningarna till den omedelbara succén och att den höll i sig var flera.

Travets elitserie. Innan V65 började hade travet en stark lokal prägel och man tävlade nästan bara inom sin egen region. Att tävlingarna nu flyttade runt till ny bana varje vecka över hela Sverige var viktigt för ett nationellt intresse. Den nya klassindelningen gjorde också att hästarna klättrade inom systemet och på så sätt blev profiler. Travet hade fått sin elitserie. Halmstads Stefan Holmgren var en drivande kraft i utformningen av den sportsliga delen av V65.

Trav- och Galoppronden stöttade tidigt helhjärtat satsningen med startlistor och tips och chefredaktör Bo "Red Mile" Fransson var också delaktig som viktigt bollplank när det gällde tävlings- och spelsystemet.

Spelformen med två vinstpools (utbetalning på både sex och fem rätt) var också ett sätt att attrahera nya spelare.

☛ **Hamburgare till granskarna.** Gert Lindberg på Jakobsgränd i Stockholm under den första granskningen av V65-kupongerna. En försening i leveransen av maskinerna som skulle granska alla kuponger gjorde att de istället fick handgranskas. Gert Lindberg stängde en Mc Donalds-restaurang på Kungsgatan och lät dem istället laga hamburgare åt de 300 granskarna som plockats in för rättningen av kupongerna. Det tog ett dygn.

☛ **Broschyr.** Alla landets 4,1 miljoner hushåll fick den här broschyren i brevlådan inför premiären.

☛ **Första segern på V65.** Rodetto och Hans-Owe Sundberg blev de första historiska vinnarna på V65. Här flankerade av Gert Lindberg och jordbruksminister Ingemund Bengtsson i vinnarcirkeln på Solvalla.

HALLÅ DÄR ...

Eric Bolander, som gjorde sitt första arbetspass på ATG måndagen den 19 augusti 1974.

Hur kommer det sig att du började jobba på ATG?

– Det var slumpartat! Jag hade muckat och skulle plugga på GIH men kom inte in. En polares bror, Anders Henke, var anställd och när det blev problem med folk efter V65-premiären ringde han och frågade om vi kunde jobba lite. Extra pengar var välkommet så jag hoppade in. Men tanken var länge att jobbet var tillfälligt och att det snart var dags att börja plugga...

Hur var ATG som arbetsplats på 1970-talet?

– Allt var nytt och spännande. I mångt och mycket fick vi själva utveckla rutiner. Även hos posten som var vår stora mottagare av spelet och transportör av kupongerna var detta en ny verksamhet. Alla var unga och sammanhållningen var mycket god.

Hur kommer det sig att du har blivit kvar på ATG alla år?

– Under årens lopp har det funnits funderingar på att byta jobb. Men man har alltid varit inblandad i något projekt som man måste se resultatet av innan man kan lägga av. Och innan det projektet varit avslutat så har man varit involverad i något nytt projekt som man måste se slutet på... Sen har det varit en enorm utveckling från sjuttioalets manuella kuponger till tvåtusenålets spel på internet och internationellt. Så utveckling och ändrade arbetsuppgifter har jag fått till fullo utan att behöva byta arbetsgivare.

Vilken av alla olika arbetsuppgifter genom åren har varit roligast?

– De flesta arbetsuppgifter har varit roliga då de gett en möjlighet till kreativitet och utveckling. Men måste jag välja så var det implementeringen av nuvarande spelsystem på banorna. Vi hade lärt oss en hel del av misstag som gjordes när ombuden drogs igång och nu fick vi möjlighet att fixa det som kanske inte fungerat optimalt. Det här gav oss också en nära kontakt med toton på banorna och vi lärde känna massor med trevliga människor i hela landet.

Vad är det märkligaste du har varit med om under dina år på ATG?

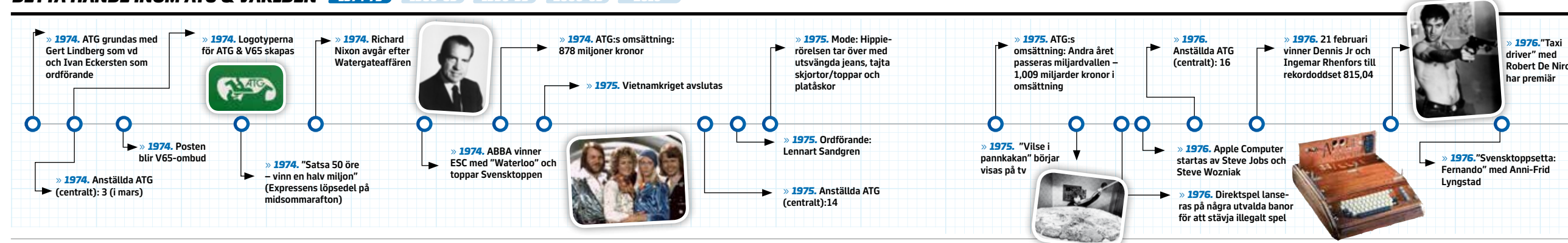
– Svårt... Men om jag måste välja får det bli den här. När vi skulle starta DD så visade det sig att spelsystemet var olika programmerat för ombuden och för banorna om det inte fanns något vad med rätt i båda avdelningarna. Det skulle ta månader att rätta, så den första tiden gick vi strax före start och spelade en femma på ospelade kombinationer. Tilläggs kan att innan rättningen var klar hade DD-spelet blivit så stort att det aldrig fanns några ospelade kombinationer.

FOTO: LARS JACOBSSON

DETTA HÄNDE INOM ATG & VÄRLDEN

1974-79 1980-89 1990-99 2000-09 2010-

ⓘ **Rättning.** Via två optiska läsare så microfilmades kupongerna och informationen överfördes också för databehandling.

» **Tekniken viktig från start.** ATG beslutade tidigt att det skulle gå att lämna sitt spel så sent som möjligt och snabbt att få reda på utdelningen. Stryktipset tog vid den här tiden emot spel fram till och med onsdag. Fotbollsmatcherna spelades på lördagen och på måndagen meddelades utdelningen i radions nyheter klockan 19.

V65 skulle gå att lämna in fram till fredag kväll. Kuponggranskningen gjordes under lördagen och en preliminär utdelning meddelades vid tävlingarnas slut, senast klockan 18 för hinna vara med i Dagens Eko på Sveriges Radio.

Rikstäckande med Posten. Att spelet kunde lämnas in på Postens 2 300 kontor och även till tusentals lantbrevbärare var en viktig framgångsfaktor. Posten hade hög trovärdighet, de fanns över hela landet och de levererade kupongerna till ATG redan lördag morgon.

Hur man skulle nå ut med startlistorna var från början ett problem som löstes med ett gratisprogram. Gert Lindberg fick idén efter ett besök på travbanan Vincennes utanför Paris, även om layout och form justerades till den svenska varianten.

Stort intresse från tidningar och TV. Vid de tidiga kontakterna med dagspressen så var de kyliga till att ta in startlistor och tips i tidningarna, men i juni 1974 skrev Expressen på sin löpsedel: "Satsa 50 öre, vinn en halv miljon" och sedan vände det. Det slutade med att tidningar över hela landet hade startlistor, tips och nyhetsartiklar redan från premiären.

Premiäromgången, den 18 augusti, TV-sändes inte, men redan i Tipsextras vintersäsong 1974/75 kom V65 med i programmet, mycket tack vare programledaren, den travintresserade Lars-Gunnar Björklund. Att synas i Tipsextra som drog storpublik var viktigt, precis som att synas ihop med fotboll, vilket bättrade på travets image betydligt.

ⓘ **Travintresse.** Tips-extras programledare Lars-Gunnar Björklund var travintresserad och en stor anledning till att V65-loppen började sändas i det populära programmet redan 1974.

ⓘ **Stort intresse.** Expressens löpsedlar före och efter premiären av V65. Tidningen bidrog starkt till det stora och breda intresset för V65-premiären.

ⓘ **Reservinträde.** Gert Lindberg och ATG:s toto-chef Erik Groschopp lottar fram turordningen för reservinträde.

Från början fastställdes den genom en tendenslottning. Hästen med högst startpoäng fick 10 bollar i ett tiohästaslopp. Den med näst högst poäng fick nio och så vidare. Idag fastställs turordningen baserat på hästens fem senaste starter.

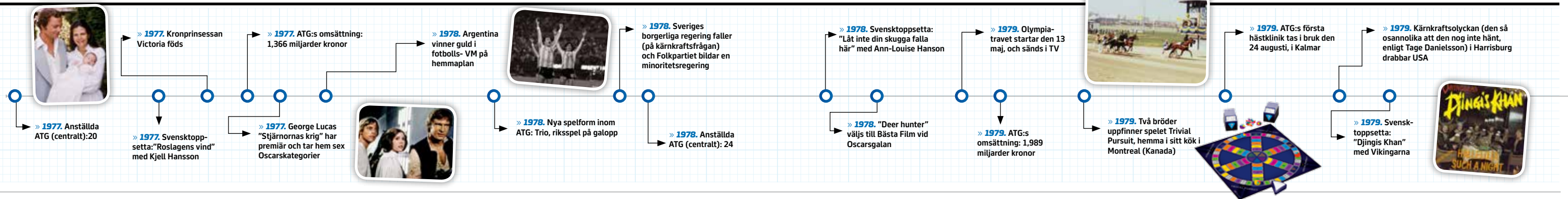
ⓘ **Första anmälningen.** Gänget som tog emot anmälningar till de första V65-tävlingarna.

ⓘ **Program.** Det första gratisprogrammet inför premiären av V65.

DETTA HÄNDE INOM ATG & VÄRLDEN

1974-79 1980-89 1990-99 2000-09 2010-

OLYMPISK TRAVGLANS GER MILJONER & MEDALJER

Olympiatravet är ett långsiktigt samarbete mellan ATG och SOK, Sveriges Olympiska Kommitté.

Det är också ett av Sveriges längsta och mest framgångsrika sponsoravtal – sedan starten 1979 har Olympiatravet inbringat 220 miljoner kronor till den olympiska och paralympiska rörelsen.

TEXT: TORBJÖRN STRÖMBERG FOTO: KANAL 75

■ Något behövde göras. Travsporten var på 70-talet inte lika rumsren som idag. Den sågs inte som en riktig idrott och det fanns behov av att bygga upp en bättre image för sporten trav.

Men den omsatte ändå pengar. Samtidigt satt Sveriges Olympiska Kommitté och våndades. OS i Moskva var bara några få år bort, och man saknade pengar till en seriös satsning. En man såg en lösning på bägge problemen, sponsringsgurun Egon Håkansson.

– Egentligen var det ju självklart. Travet behövde kopplas till andra idrotter och Olympiska kommittén behövde pengar. Och det blev ju en omedelbar succé. För travet, för idrotten och för publiken, berättar han.

Resultatet blev Olympiatravet, som kördes första gången 1979. Delar av spelinsatserna på V65/V75 går tillbaka till den olympiska rörelsen via Sveriges Olympiska Kommitté och sedan 1995 får Svenska Paralympiska Kommittén del av summan. Sedan starten

har Olympiatravet dragit in närmare 220 miljoner kronor till idrotten, vilket resulterat i en lång rad medaljer i både OS och Paralympics, 293 stycken, närmare bestämt.

– Olympiatravet har hjälpt till att höja travsporten anseende som sport. Och dessutom har det utvecklats till ett av de sportsligt största loppen och en av säsongens riktiga höjdpunkter som lockar till sig både svenska och internationella stjärnor, säger Elisabeth Normelli, produktionsledare på ATG.

Hittat hem. Första loppet gick på Jägersro 1979, där vinnaren Pershing och kusen Berndt Lindstedt fick ta emot guldkransen av Ingemar Stenmark och Linda Haglund, men sedan 1985 är Åby den givna hemmaarenan. I år gick loppet den 26 april inför 16 000 åskådare. Hemmafavoriten Solvato, med Veijo Heiskanen i sulkyn, tog hem segern och sällar sig därmed till en lång rad av stjärnhästar som vunnit loppet, bland andra Copiad, Varenne, Meadow Road och Queen L.

– Olympiatravet har verkligen hittat hem på Åby. Det är ett starkt koncept att ha en permanent bana, precis som att Elitlopet alltid körs på Solvalla. Men eftersom det går uttagslopp runt om i landet får fler än bara Göteborgarna njuta av den olympiska glansen.

Olympiatravet är traditionellt starten på storloppssäsongen, men det är så mycket mer än bara ett lopp. Den pampiga invigningen med en olympisk eld tävlar med hästarna och alla idrottsstjärnor om uppmärksamheten. Under åren har loppen fått finbesök av bland andra Ingemar Stenmark, Patrik Sjöberg, Charlotte Kalla, Helene Ripa, Carolina Klüft, Jan-Ove Waldner, Therese Alshammar, Anette Norberg och Björn Ferry.

– Det är härligt att se att så många idrottsstjärnor gillar trav. Och det visar att trav också är en sport. Men mest av allt är Olympiatravet en härlig, stor folkfest som sätter igång våren.

Uppskattat samarbete. Olympiatravet är ett koncept där alla är vinnare.

– Olympiatravet har varit och är avgörande för våra olympiers möjligheter att förbereda sig för OS. Att samarbetet med ATG pågått sedan 1979 visar hur uppskattat samarbetet är av oss, olympierna, ATG och travvännerna, säger Stefan Lindeberg, ordförande i Sveriges Olympiska Kommitté.

☞ **Efterlängtat medalj.** I samband med Olympiatravet på Åby 1982 fick Ingemar Johansson äntligen sin silvermedalj från OS i Helsingfors 1952. SOK:s dåvarande hedersordförande Prins Bertil tillsammans med IOK:s ordförande Juan-Antonio Samaranch delade ut medaljen.

☞ **Stjärnor.** Affisch med OS-idrottare.

☞ **Idrottsstjärna.** Det första Olympiatravet vanns av Pershing och Berndt Lindstedt. Prisutdelare var dåtidens stora idrottsstjärnor Ingemar Stenmark och Linda Haglund.

HALLÅ DÄR ...

Håkan "Lillis" Olsson, 70 i september, som ligger bakom Dagens Dubbel.

Hur fick du idén?

– Jag hade varit på Meadowlands i USA där fanns ett spel som hette Daily Double. Jag var med i en av ATG:s projektgrupper för nya spel och lanserade där Dagens Dubbel som komplement till dåvarande V65, V5, Vinnare och Plats.

Den 30 december 1987 var det premiär för DD på Solvalla. Var du på plats och minns du vinnarna?

– Nej, jag var inte på Solvalla. Jag minns däremot att Lars Lindberg vann första avdelningen med Overlord och att Krister Söderholm vann andra. Dock inte med vilken häst. (Krister vann med Vic Pride, reds anm).

Berätta mer om hur det gick till när du lanserade och drev igenom idén om Dagens Dubbel. Hur tänkte du?

– Det fanns två prion. Att alla banor skulle kunna vara med som arrangör samt att det skulle vara enkelt och snabbt att spela. Samtidigt som man köpte en tidning hos sitt tomatombud skulle man kunna spela Dagens Dubbel. Två siffror. Vilka som helst. Skonummer, kragnummer, födelse-nummer, favoritnummer. Du behövde inte vara expert för att spela det.

Premiärsättningen landade på 2 121 085 kronor och sedan den dagen har Dagens Dubbel fortsatt att charma och locka alla slags spelare och intressenter. Kunde du drömma om att det skulle bli den succé som det blivit?

– Nej, det kunde jag givetvis inte, men jag är glad och stolt över att ha bidragit till ett av ATG:s mest populära riksspel.

Känner du till att det finns en nummerkombination som aldrig förekommit?

– Nej, vilken är det?

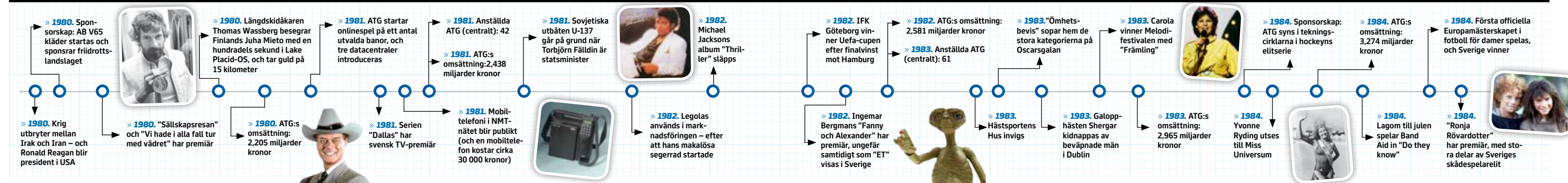
13-15.

– Intressant. Den måste jag testa...

LARNE WALLISON

DETTA HÄNDE INOM ATG & VÄRLDEN

1990-99 2000-09 2010-

SAGOHÄSTEN BLEV LEGOLAS MED SVENSKA FOLKET

Han blev sjuk som unghäst och kom efter sina kullkamrater i utvecklingen. Han var skör och kunde inte tränas ordentligt mellan ställerna, men ändå så rade Legolas upp segrar tillsammans med sin tränare och kusk Thomas Nilsson.

Från sin nionde raka seger och framåt hade ATG helsidor i kvällspressen när Legolas skulle starta på V65. Det utbröt Legolasfeber i Sverige och även de som inte visste något om trav visste vem Legolas var.

Från debuten i maj 1982 tog han 19 raka segrar innan han slutade tvåa i VM-loppet på Roosevelt Raceway i New York 1983. Besegrad endast av världens då bästa häst franske Ideal du Gazeau.

Hans betydelse för travet som sport och spel var enorm och Legolas fick som tack sitt foder betalt av ATG under sina år som pensionär.

Han sköttes, från det att han var fyra år tills han gick bort 2004, av Lotta Nilsson.

VM. Legolas och Thomas Nilsson på Roosevelt Raceway inför VM-loppet 1983. Foto: Einar Andersson

Landat. Legolas och skötaren Lotta Eriksson (nu: Nilsson) har landat inför en start på Dannero och tas emot av nyfikna Ortsbor.

Legolas. Fullsatt på banorna, alla älskar en vinnare.

Snälla killar. Marco Anic, till vänster, köpte Legolas på grund av hans snälla ögon. Här efter segern i Åby Stora 1983 tillsammans sin ögonsten med tränaren och kusken Thomas Nilsson.

Inga främlingar. Legolas och Carolas efter segern i FAMN-travet på Solvalla 1983.

ARTISTTRAVET LOCKADE BÅDE KUNGEN OCH CAROLA

1983 gjorde Olympiatravet ett uppehåll och ATG samarbetade istället med FAMN (Föreningen Artister Mot Narkotika) under namnet Artist-travet. Det gick ut på att flera av den tidens största artister blev fadder åt en häst som vann ett försök ute i landet och sedan tävlade i finalen på Solvalla.

Carolus, som precis vunnit den svenska melodifestivalen, var prisutdelare på Åxevalle i ett försök som Legolas vann. De båda stjärnorna orsakade hysteri på Varaslättan.

Carolus blev sedan trea i Eurovision och flögs dagen efter i helikopter till FAMN-finalen på Solvalla, en final som självklart vanns av hennes "fadderhäst" Legolas.

ATG samarbetade med FAMN även mot slutet av 80-talet, då i en kampanj med Dagens Dubbel.

Famntag. Den andra FAMN-kampanjen 1989 där en del av spelet på dagens Dubbel gick till FAMN.

Melodisk monarki. Kungen och drottningen musicerar vid FAMN-travets final på Solvalla 1983 under ledning av Lasse Berghagen. Foto: Kanal 75

Vi spelar för livet.

Information till ATG 1989 om kampanjen Dagens Dubbel för FAMN.

Kanal 75

Foto: Kanal 75

Foto: Kanal 75

Foto: Kanal 75

Foto: Kanal 75

Foto: Kanal 75

Foto: Kanal 75

Foto: Kanal 75

Foto: Kanal 75

Foto: Kanal 75

Foto: Kanal 75

Foto: Kanal 75

Foto: Kanal 75

Foto: Kanal 75

Foto: Kanal 75

Foto: Kanal 75

Foto: Kanal 75

Foto: Kanal 75

Foto: Kanal 75

Foto: Kanal 75

Foto: Kanal 75

Foto: Kanal 75

Foto: Kanal 75

Foto: Kanal 75

Foto: Kanal 75

Foto: Kanal 75

Foto: Kanal 75

Foto: Kanal 75

Foto: Kanal 75

Foto: Kanal 75

Foto: Kanal 75

Foto: Kanal 75

Foto: Kanal 75

Foto: Kanal 75

Foto: Kanal 75

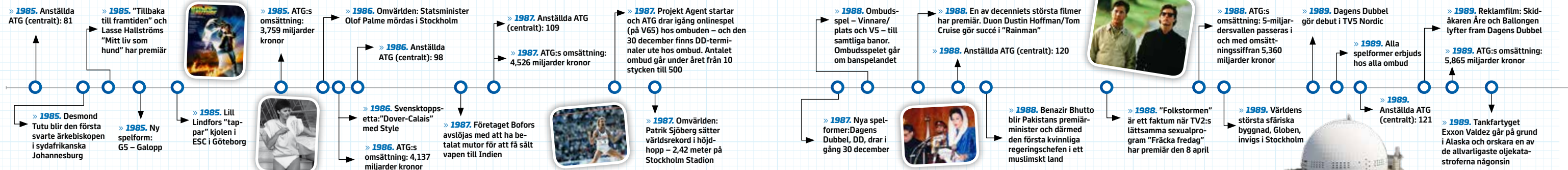
Foto: Kanal 75

Foto: Kanal 75

Foto: Kanal 75

DETTA HÄNDE INOM ATG & VÄRLDEN

1990-99 2000-09 2010-

ATG – FÖR HÄSTARNAS BÄSTA

”

Hästnäringen uppskattas omsätta drygt 20 miljarder kronor årligen och sysselsätter motsvarande 30 000 heltidsjobb i Sverige.

Peter Kallings.

FOTO: MARIE HYLLANDER

FOTO: THOMAS BLOMQUIST

FOTO: KANAL 75

Det finns mer än 360 000 hästar i Sverige, vilket gör oss till Europas näst hästtätaste land.

Det ställer också krav på ett utbrett nät av hästveterinärer och relevant forskning så att hästarna mår bra. Vilket ATG självklart bidrar till.

TEXT: TORBJÖRN STRÖMBERG

I dag finns det kompetenta och utbildade hästveterinärer att vända sig till nästan oavsett var i landet man bor. Men så har det inte alltid varit. – På 80-talet var det svårt att få bra hästsjukvård. Det fanns bara ett fåtal hästkliniker, främst på större djursjukhus. Det fanns helt enkelt ingen organiserad vård, säger Peter Kallings, hästveterinär och forskningschef på Stiftelsen Hästforskning.

Det var ATG:s dåvarande vd Gert Lindberg som började driva frågan om att utbilda hästspecialister och att bedriva forskning på hästar. Inte minst behövdes det kliniker för travhästar, för att travet skulle kunna utvecklas och ses som ett seriöst spel.

– Det fanns ingen riktig utbildning och hästar föll under Animalieproduktion, och sågs alltså ungefär som grisuppfödning. Successivt ändrades synen på hästar och hästsport och allt blev mer och mer professionellt.

1980 startade de första hästklinikerna och i samband med detta infördes ett särskilt utbildningsprogram för veterinärer som ville bli specialister inom hästsjukvård.

I början av 2000-talet överfördes klinikerna till ett nybildat bolag, ATG Hästklinikerna AB, som till en början helägdes av ATG, för att 2004 övergå till NS Horse AB, som ägs av Nationella stiftelsen för Hästhållningens främjande.

ATG är motorn. För två år sedan hade målen med ett rikstäckande nät av hästkliniker och utbildade hästveterinärer uppnåtts, och hästklinikerna såldes av och ska drivas vidare av privata aktörer. Hästsjukvård finns numera över hela landet.

ATG står dock kvar som motorn i svensk hästnäring. Sedan starten av ATG har spelet på hästar bidragit med cirka 35 miljarder kronor in i den svenska hästnäringen. Pengar som hjälpt till att utveckla den svenska hästsporten till en mycket högklassig och allmänt

accepterad och ansedd sport, även sett ur ett internationellt perspektiv. Allt överskott från spel på hästar går tillbaka till näringen och hästsporten, eftersom det inte finns några privata vinstintressen. De senaste åren har den summan legat runt 1,6 miljarder kronor årligen.

Hästnäringen uppskattas omsätta drygt 20 miljarder kronor årligen och sysselsätter motsvarande 30 000 heltidsjobb i Sverige.

Viktig forskning. Hästnäringens Nationella Stiftelse, HNS, är ett samverkansorgan inom svensk hästsektor. Speciellt intresse ägnas åt områden som utbildning, avel och uppfödning. HNS har det övergripande ekonomiska och organisatoriska ansvaret för Hästnäringens Riksanläggningar i Flyinge, Strömsholm och Wången, som är utvecklingsmotorer för svensk hästnäring. Andra verksamhetsområden är gemensamma frågor för hästnäringen samt forskning och

utveckling via Stiftelsen Hästforskning.

– Fram till slutet av 70-talet fanns nästan ingen seriös hästforskning i Sverige. Men runt 1978 kom forskningen igång på allvar. Exempelvis upptäcktes att en hel del av de många skadorna på hästarna berodde på att de sprang på icke-doserade banor. Efter det började man dosera kurvorna på de svenska banorna, och skadefrekvensen gick ned. På sin tid var det världsunik forskning, men idag har vi kommit betydligt längre, säger Peter Kallings.

För välmående hästar. Sedan 2004 är den viktigaste svenska hästforskningen samlad under Stiftelsen Hästforskning, som bildades av Hästnäringens Nationella Stiftelse i samverkan med ATG, Agria Djurförsäkring och Stiftelsen Lantbruksforskning.

Tack vare samverkan mellan hästnäringen och staten har Stiftelsen Hästforskning kunnat stödja flera viktiga projekt inriktade

på veterinärmedicinsk forskning, men också frågor kring hästens relationer till människa, samhälle och miljö.

Under 2009 inledde Sverige och Norge ett samarbete inom hästforskning. Avtal har slutits mellan stiftelsen och Norges Forskningsråd som bland annat ska initiera samverkansprojekt mellan länderna.

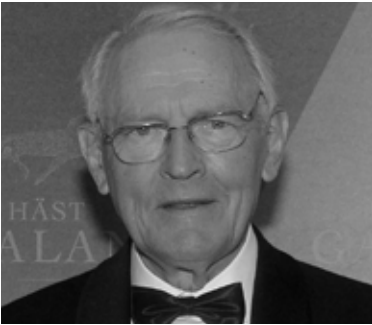
– Förhoppningen är att det på sikt ska bli en nordisk stiftelse. Vi har ju alla samma mål med forskningen, nämligen att hästarna och hästnäringen ska vara välmående, säger Peter Kallings.

FEM VINNARE

1

Vad är ditt roligaste ATG-minne?

Gert Lindberg vd 1974–1998

V65-Premiären: • Startanmälningarna. • Allmänhetens respons på Posten och hos övriga ombud. • Publikintresset. • Segerhästarnas spridning: Eskilstuna, Kalmar, Rättvik, Åby och Solvalla. • Omsättningen • Mediabevakningen.

Bengt Jönsson vd 1998–2004

Många roliga minnen. Framför allt när V75 besökte de mindre banorna på sommaren, jag tänker på Årjäng, Dan-nero, Åmål, m fl. Då var det folkfest på orten och härligt att vara på plats.

Remy Nilson vd 2004–2013

Resan. Jag blir glad varje gång jag tänker tillbaka på mina 25 år på ATG. Människorna. Kulturen. Sporten. Roligare jobb går inte att ha!

Hasse Skarplöth vd 2013 –

Så här efteråt kan jag fnissa rätt mycket åt mitt första möte med tränarkåren några veckor efter att jag börjat. Jag visade en bild på det jag trodde var min favorithäst – Meadow Road. Visade sig dock vara fel häst, vilket självklart uppmärksammades av tränarna.

SKAPARE AV FEM TIPPAR

Einar Andersson, fotograf

När Gert Lindberg var ny som vd så tog jag honom med till stallbacken för att ta en bild när han ska köra häst och då hos Wallner och Lindstedt. Efter att allt var klart kom frågan från dom båda herrarna, vem f-n var det där?

2

Vad är du personligen mest stolt över under din tid på/med ATG?

Att vi vågade satsa: • Tekniskatsningen från första stund med ständig fokus på datautvecklingen för ban-och ombudsspel, men även för sporten. • Hästsportens Hus. • ATG-Kliniker-na. • ATG-engagemanget i banornas modernisering.

Planeringen och uppbyggnaden av mediehuset, Kanal75. Expansionen av internetspelet. Breddning av V75 till fler banor. Att vi lyckades vända en negativ omsättningstrend året 2002 med nytt arbetsätt och ny organisation.

Att vi lyckades paketera sport och spel till EN unik produkt och upplevelse, som blivit mycket populär och folkkär. Spelformer blev "divisioner". V75 - elitserien. Say no more! Och så Harry Boy!

Vår nya affärsplan, dvs ATG:s Manifest och att jag har lyckats rekrytera sex nya högpresterare till ATG:s lednings-grupp som blir komplett nu i augusti.

Att starta upp 5 tippar V65 och genomföra det, en produkt som fortfarande lever kvar.

3

Finns det något du ångrar att du i n t e gjorde?

Vi gjorde i stort sett allt vi hann och hade resurser till. Det andra fick bli över.

Finns alltid saker som kunde gjorts bättre, vi skulle kanske ha genomfört en mer genomgripande organisations-förändring. Att vi inte lyckades få till bättre förutsättningar för sporten och spelet i de statliga förhandlingarna.

Klart det finns saker man både ångrar att man gjort och inte gjort. Men det är inget jag gräver i. "Vi lever bara en sekund i taget, och den sekunden är nu" (Eyvind Johnson).

Jag citerar gärna Hundraåringen, "ångra har man ingenting för". Men, det finns nog massor om jag skulle sätta mig ner och tänka. Jag väljer dock att lägga all energi på det jag kan påverka istället, dvs framtiden.

Att jag inte fick vara med och ta bilden när Stig H Johansson vinner Prix d'Amerique med Queen L. Det var så mycket känslor i den målgången, som kunde ha fångats i ett ögonblick.

4

Vilken är din favorithäst genom tiderna och varför?

Prince Apanage. "Egen" (tre ägar-familjer) uppfödning, Gulddivision-häst, 82 starter med placeringarna 28-16-10 och 3,55 mkr insprunget. Kom envetet tillbaka efter tre gaffel-bands-operationer.

Järvsöfaks. En otroligt vacker häst med pondus och utstrålning som få. Och också för hans betydelse för kallblodssporten.

Enkelt. Legolas. Jag hade bara jobbat i tre månader och brann för att lansera sporten och spelet genom en fyrbent fixstjärna. Vi paketerade och Legolas levererade. 19 raka. Oförglömligt!

Måste bli två. Välkände Meadow Road för ett fantastiskt Elitlopp 1985 och för att det var en sagohäst som bara var bäst enligt mig själv. Den mindre kände Han Pärup för förmågan att vinna när familjens spelbong ville det.

Alla – det går inte att välja en.

5

Berätta en ATG-hemlis!

Min fru Anita och jag är båda födda 1 oktober. Den förste anställda på ATG kamrer Torbjörn Blidell visade sig ha samma datum. Men när en sekreteraraspirant hade samma egenskap blev det stopp. Alla kunde ju inte fylla år samtidigt.

När jag själv lyckades pricka in 7 rätt med ett litet system på V75 på Solänget med Lilly Ru och Hearth Boy Laday som spikar, och det med bra utdelning. Det höll vi hemligt!

När vi knäckte namnet Harry Boy på det som tidigare varit ett misslyckat "snabbspel" visade det sig att det redan fanns en riktig Harry Boy, 2 år. Vi tvingades köpa loss namnrätten för 36 000 kr!

Vår ambition är att ha så lite hemlisar som möjligt och istället vara transparenta med hur vi tänker och vad vi tar oss för.

Då V65 skulle startas upp var det mycket hysch hysch runt det hela och inget fick komma ut. Expressen hade fått nys om att något var på gång och via mig blev det bekräftat vilket slutade med löpsedlar över hela Sverige, en dag före allt skulle offentliggöras.

6

Hur ser du på framtiden för ATG?

Om ATG får rättvisa förutsättningar, om sport och spel kan sammanlänkas på ett optimalt sätt, om sporten inte upplöses i fraktioner, om relationerna till stat och kommuner utvecklas gynnsamt, tror jag på en bra framtid.

Jag har inte längre så bra insyn i ATG och spelmarknaden, men ATG och Trav- och Galoppssporten har en stor styrka med deras gemensamma historia och ägande med kontroll över såväl spel som sport. Även i en mer konkurrensutsatt marknad borde det borge för fortsatt framgång. Naturligtvis är det avhängigt av goda förutsättningar från staten och acceptans från allmänheten.

I en stramare och tuffare reglerad marknad med lika och rättvisa villkor har ATG alla möjligheter att behålla sin unika och framgångsrika sportsliga samhällsroll. Vet egentligen inte vad politikerna väntar på?

Ljus om vi vågar fatta de nödvändiga besluten som krävs för att framtidssäkra ATG. Beslut i enlighet med vägen framåt som vi har slagit fast i ATG:s Manifest.

Mer pengar måste in till sporten och alla möjligheter måste provas. Inget får stoppa nya idéer. Det här är en sport som jag älskar och levt med sen 50-talet!

FEM TIPPAR...

Det finns många människor som gjort mycket för ATG:s och hästsportens räkning utan att ha varit direkt anställda inom företaget.

En av dessa är hästfotografen Einar Andersson som på flera sätt har varit med under ATG:s resa från bildandet till dags dato. Han har först och främst dokumenterat mycket av både ATG:s och hästsportens historia genom alla sina bilder, men även varit delaktig i utvecklingen med sina egna idéer.

En av Einars idéer som fortfarande är en av de mest uppskattade och lästa är "Fem tippar V65" som publicerades första gången samma vecka som premiären 1974.

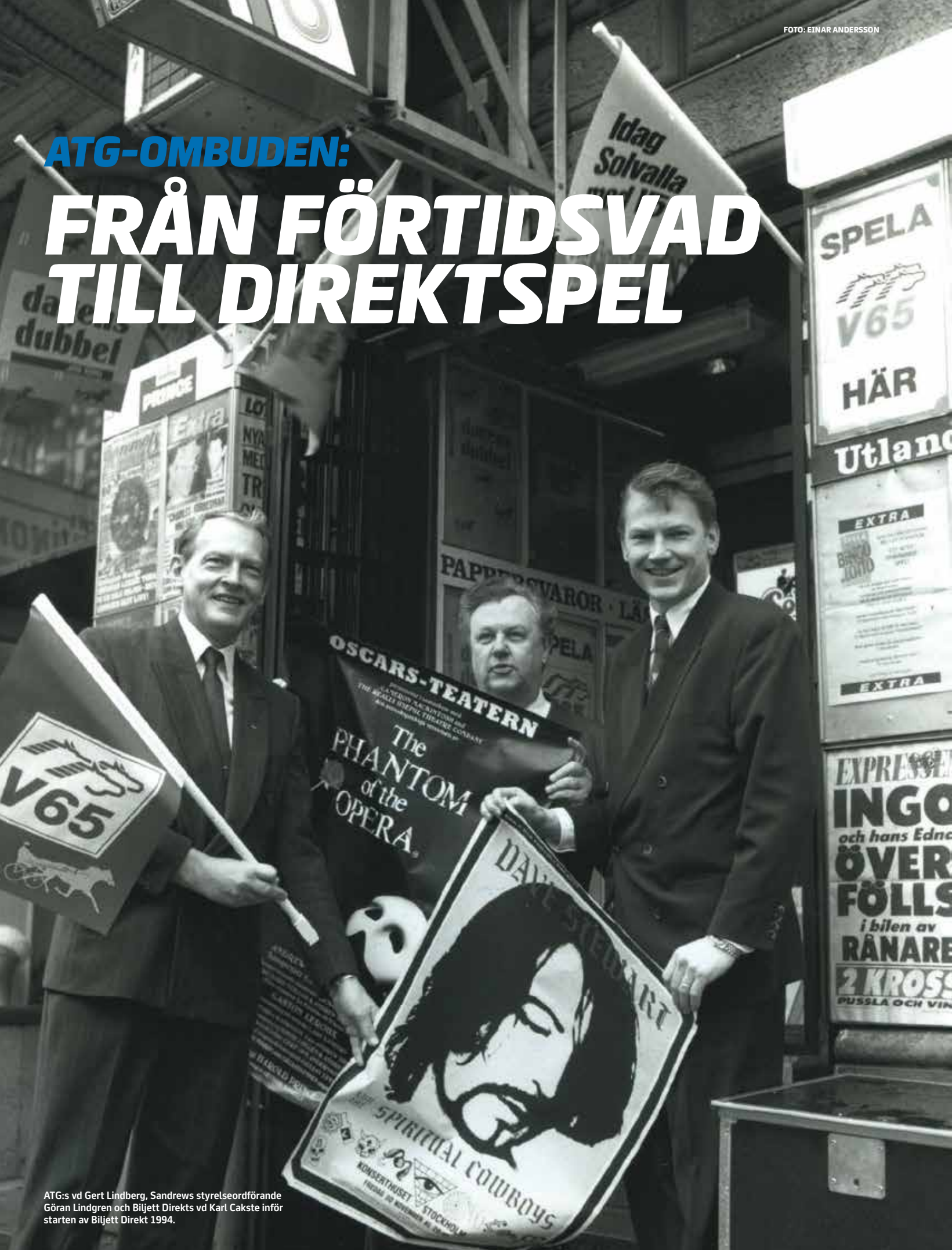
Förutsättningar för formatet har ändrats lite genom åren och idag heter den "Fem tippar V75", men grunden med fyra kuskar/tränare och en kändis finns kvar. I den här specialversionen är det såklart Einar själv som är kändisen. De andra fyra är de som har suttit och sitter vid ATG-rodret.

ATG-OMBUDEN:

FRÅN FÖRTIDSVAD TILL DIREKT SPEL

FOTO: EINAR ANDERSSON

ATG:s vd Gert Lindberg, Sandrews styrelseordförande Göran Lindgren och Biljett Direkt's vd Karl Cakste inför starten av Biljett Direkt 1994.

I dag finns det cirka 1 850 ombud över hela Sverige.

I mitten på 80-talet hade ATG bara några få egna toto – ombud i större städer. På Posten gick det bara att spela V65.

Om förtidsvaden skulle öka så behövde tillgängligheten bli bättre – och det blev den – snabbt!

TEXT: STEFAN SERRANDER FOTO: KANAL 75

I mitten på 80-talet inleddes projekt Agent för att datorisera ombuden och 1987 var systemet klart att sjösättas. Klockan 09.03 den 26 februari 1987 såldes det första totomatspelet hos Haga Norra Tobak i Solna.

Då var det 13 ombud som fått totomater, men redan i juni var man uppe i 500 stycken. I början gick det bara att spela V65, men ganska snabbt kunde ombuden även erbjuda Vinnare och Platsspel till V65-banan. V65 var man fortfarande tvungen att lämna in på fredagen, medan spelstopp för Vinnare och Plats var 17.30 på vardagarna och 12.00 på lördagarna.

"Gratisprogram i bakfickan". När så Dagens Dubbel hade premiär 30 december 1987 gick det även att spela DD hos ombuden.

– Det var ju annorlunda förr. Jag minns att det var mycket hantverkare som kom in och spelade Dagens Dubbel. Alla gick runt med ett gratisprogram i bakfickan, säger Maj-Britt Pettersson som driver Grantomta Kiosk på Värmdö, ett av de tidiga ombuden som fortfarande finns kvar.

Antal ombud ökade i rask takt och systemet förbättrades och utvidgades. 1989 gick det att spela alla spelformer hos samtliga ATG-ombud.

Tidiga andelsspel. Nu för tiden är andelsspel vanligt och populärt hos ombuden, men på 90-talet var det väldigt sällsynt. En butik som körde igång redan 1990 är Direkten Lundgrens i västgötska Vara.

– Jag testade med ett andelsspel då och det sålde slut direkt, säger Sven-Erik Lundgren, 75, grundare till butiken och fortfarande systemkonstruktör.

På den tiden tog ombuden en risk när de körde ut systemen. Sålde de inte slut så fick de själva köpa andelarna som blev kvar, men det problemet hade inte Sven-Erik.

– Det blev så populärt att folk hade sina fasta andelar. Ett tag var vi uppe i tio olika bolag. Vi döpte dem till olika färger och fem

av bolagen lever faktiskt kvar än idag med sina fasta kunder som kommer in vecka efter vecka och hämtar sin andel.

Inte bara hästspel i totomaten. Under 1991 ökade ombudsantalet till cirka 1 600. Mycket på grund av ett avtal med Penninglotteriet som då började sälja sina spel Spader och Keno via ATG:s terminaler.

Men det var inte bara spel i totomaterna. Under 90-talet startades Biljett Direkt tillsammans med ett tiotal teatrar och konsertarrangörer. Systemet med totomaterna var perfekt för försäljning och uthämtning av biljetter vilket skapade ytterligare en inkomstkälla för ombuden och kapade kostnader för ATG. Senare gick det även att hämta ut tågbiljetter och köpa kontantkort till mobilen.

"Roligaste åren". Nästa stora förändring kom 2004 när verksamheten med direktspel drog igång. Det var populärt att kunna spela fram till start och se loppet direkt.

– Jag tror att vi var butik 31 som blev ATGLiveombud och det var nog de roligaste åren. Vi hade öppet till 22-23 på kvällarna och det var knöckfullt i butiken. 40-50 personer satt här varje kväll, säger Sven-Erik Lundgren.

Ett tag fanns det över 2000 ATG-ombud. Idag finns det cirka 1850.

– Nu för tiden är det mycket familjer och mer Harry Boy-spel och småkunder. Storspelarna lämnar in hemma, men vårt andelsspel har ökat. Jag jobbar på övertid och fyller 75 i år, men tycker att det är så kul att jag inte kan hålla mig borta, säger Maj-Britt Pettersson.

Röda mattan. ATG skickade ut en folder med information till handlare och affärer som man ville värva som ombud.

Hörnsten. ATG:s egna totokontor fanns i Stockholm, Göteborg och Malmö.

Ny röst. Första numret av den nya ombudstidningen som distribuerades till alla nya ombud.

Livelansering. Nils Ekmark och dåvarande kommunikationsdirektören Kerstin Wallentin när ATGLive lanserades hos ombuden 2004.

Gamla skolan. Spelbong från det gamla systemet. Så här ser spelkvittot fortfarande ut när man spelar på banorna.

V75 – STARTEN & SUCCÉN

1988-1993. ATG:s flaggskepp V65 hackar. Omsättningen sjunker. Intresset dalar. Goda råd är dyra.

Vad göra?

Svaret kommer den 30 oktober 1993 på Jägersro – V75!

– Sedan lyfte planet, minns dåvarande marknadschefen Remy Nilson med ett skratt.

TEXT: LARNE WALLISSON BILD: KANAL 75

■ I kombination med finanskrisen 1991 minskade spelintresset i Sverige och 1992 noterade ATG för första gången ett minusår sedan starten 1974.

Men det skulle vända. Och det rejält. Och framför allt under resten av 90-talet.

Med start just 1993.

Remy Nilson igen:

– Vi hade suttit i många och långa möten innan beslutet om V75 fattades i december 1992. Spelet hade testats, provkörts och provspelats internt under en lång tid. Nu skulle styrelsen fatta beslut. Fyra röstade för. Fyra röstade emot. Ordföranden Lennart Sandgren hade utslagsröst. Och när han klubbade beslutet sa han, och tittade på mig: Då går vi för V75, Remy.

– Med facit i hand ett av de bästa beslut som fattats i ATG:s historia, fortsätter Remy.

Från beslut till handling tog det nästan ett år innan det var dags för V75-premiär på Jägersro den 30 oktober 1993. En vecka tidigare hade V65 omsatt 25,1 miljoner kronor på Mantorp. Hur skulle spelarna motta nya V75? Positivt eller negativt?

I Hästsportens Hus höll många andan. Jobb och positioner stod på spel. Den svenska trav- och galoppsporten hängde på en

☛ Succé. Blandningen av små och stora vinster var en framgångsfaktor för V75.

skör tråd. Den svenska hästnäringens framtid stod på spel... Det blev succé.

– Copiad och Erik Berglöf skrev historia och vann det första V75-loppet och omsättningen sköt i höjden till 39,4 miljoner kronor, säger Remy med samma entusiasm i rösten som den där oktobereftermiddagen 1993.

Modernare spel. V75 innebar ett modernare spel med ytterligare en vinstpool, med Jackpot, med snabbspelet Harry Boy (som tidigare testats på Riks-V5) och att radpriset sänkts från en krona till 50 öre.

Andra faktorer som på sikt gjorde V75 till Sveriges största spel – större än konkurrenter som Stryktipset, Lotto och Bingolotto – var exponeringen i TV.

Lanseringen av V75 innebar en utökad och förbättrad TV-bevakning. ATG skrev ett treårsavtal med TV4 vilket innebar rikstäckande trav- och galoppbevakning samtliga vardagar, men framför allt nya lördagsprogrammet "Vinnare" som under 50 minuter refererade de sju loppen med intervjuer och analyser därtill.

Tur med utdelningarna. Jägersros förre sportchef Hans G Lindskog var en av referenterna och hastigt och lustigt lärde sig alla travintresserade TV-tittare att hästarna kom "från alla håll".

– Vi hade också tur med utdelningarna, minns Remy.

– Lagom stora utdelningar gynnade småspelarna. De som litade på Harry Boy fick sitt. Jackpotomgångarna lyfte omsättningen ytterligare och när en spelare redan i november 1993 vann över tio miljoner kronor gav det enorma ringar på vattnet.

– I dag är V75 en nationalklenod med ett snitt på 80 miljoner kronor i veckoomsättning, fastslår Remy Nilson.

Stig H Johansson, Sveriges framgångsrikaste tränare, håller med:

– Jag var med redan 1974 när V65 introducerades. Under de kommande åren var det just V65 som höll travsporten vid liv. V65 var bra och nödvändigt. V75 var genialiskt.

50 öre per rad – mer kostar inte det som många tycker är världens bästa spel...

Om 1990-talet inleddes i moll innebar införandet av V75 att resten av årtiondet blev en enda lång och positiv ekonomisk och sportslig resa för ATG och för trav- och galoppsporten i stort.

☛ Sport. V75 är inte bara ett spel utan också travets elitserie. Här firar Robert Bergh en av sina V75-segrar.

☛ Dominant. En sann V75-mästare. Stig H Johansson var under många år dominant på V75 och är fortfarande med i toppen varje år. Stig H har tränat flest V75-vinnare genom tiderna. En bit över 500 tränarsegrar har det blivit hittills inom travets Elitserie. Som kusk blev det 357 vinster.

HALLÅ DÄR ...

Leif "Locket" Olsson, 72, programledare för Bingo-lotto 1991–1999.

Vems var idén med Bingolottohästen?

– Dåvarande TV4-chefen Björn Nordstrand hade en duktig travare som hette Anders Crown. Björn tyckte att när Anders Crown startade kunde en Bingolottovinnare få lika mycket pengar som hästen sprang in. Detta förslag utvecklades tillsammans med ATG:s dåvarande marknadschef Remy Nilson till det som skulle bli Hästen.

Vad hände när man vann luckan med Hästen?

– Då fick man resa till Solvalla och se Hästen tävla på Riks-V5 som kördes på onsdagarna och i potten låg lika mycket pengar som Hästen tjänade. Förklarade Hästen fanns ändå ett minimibelopp till vinnaren. Resa och uppehälle ingick i priset och mellan hotellet och Solvalla var det limousin som gällde och på Solvalla mötte jag upp med ett TV-team.

Hur populärt var det att vinna Hästen?

– Oerhört populärt. Att vinna Hästen var bland det största man kunde vinna i Bingolotto.

Tyckte alla vinnare det?

– Nja, jag minns ett undantag. Det var Edor från Skölvne i Västergötland. Han suckade tungt när jag öppnade luckan med Hästen och sa: "Åh inte en till. Jag är bonde och har hästar så det räcker...".

Hur är ditt eget travintresse?

– Stort. Det var spelet som gjorde att jag blev travintresserad med Åby som hemmabana. I dag är jag delägare i ett 15-tal hästar. Den bästa jag haft är Local Conch. Nu är en av de "bättre Naglo" del Nord.

Vad gör du i dag?

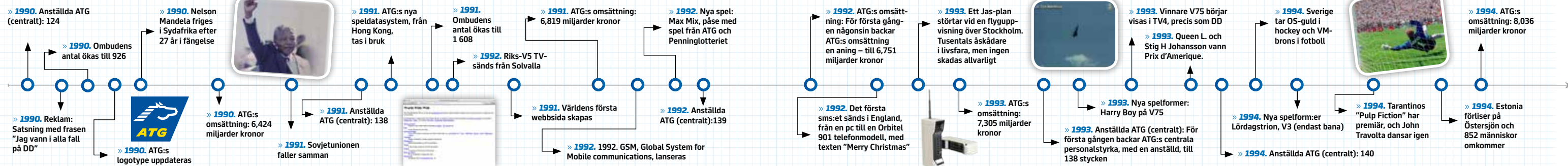
– Som pensionär borde jag kanske trappa ner, men jag är aktiv som intervjuare och programledare i olika former en eller ett par gånger i veckan. Travet kommer jag aldrig att släppa.

FOTO: THOMAS BLOMQUIST

DETTA HÄNDE INOM ATG & VÄRLDEN

1974-79 1980-89 1990-99 2000-09 2010-

SPEL PÅ RYTTRAR VM I STOCKHOLM

1990 hölls Ryttrar-VM i Stockholm och det är hittills enda gången som ATG har tagit spel på något annat än trav- och galoppsport. Det var två rätt annorlunda V5:or under de här veckorna. Eftersom att det var över 80 startande i flera av diciplinerna så valdes 14 stycken ut efter namn och streckade man för nummer 15 så fick man övriga deltagare.

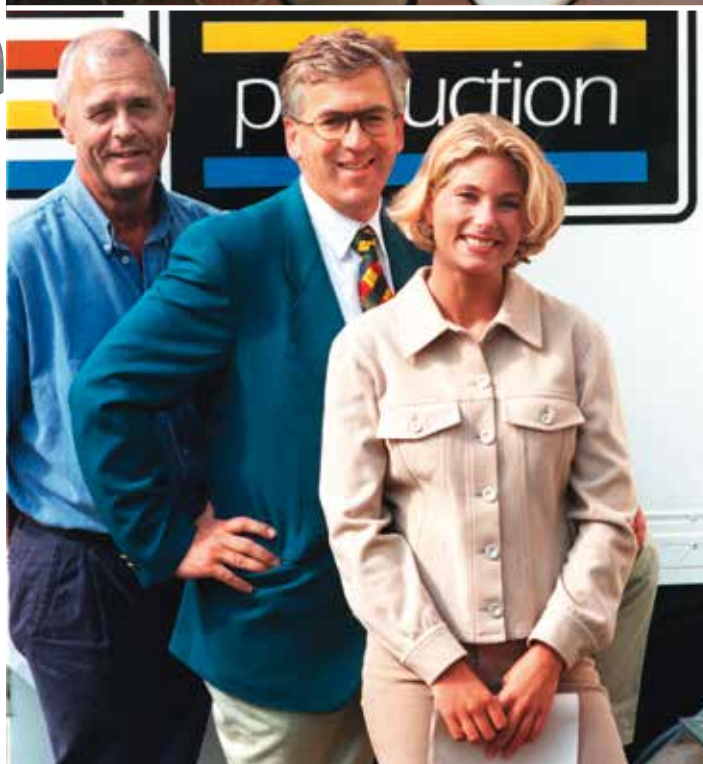

HARRY BOY -ORIGINALET

En tidig originalteckning av Harry Boy, handritad av frilansillustratören Carlos Canel.

Datoriserat snabbspel fanns redan 1992, men utan något specifikt namn och ingick i en påse som hette Max Mix.

Den 30 oktober 1993 i samband med V75-premiären fick det datoriserade snabbspelet ett ansikte. Pappor till idén var Nils Ekmark och Remy Nilson. Grundtanken var att Harry Boy skulle ha ett typiskt svenskt namn och ett typiskt hästnamn. Han skulle också vara lite kaxig och gå hem hos kvinnor.

» **Rekord.** 1999 omsatte ATG för första gången över 10 miljarder kronor och personalen bjöds på tårta.

» **TV.** TV-pionjären och bildproducenten Lennart Jelbe stod bakom mycket av det trav som visades i TV via sitt bolag Team Jelbe. Här 1998 med två av TV-profilerna som bevakade V75, Hans G Lindskog och Petra Nordlund.

» **Fyra vinster.** 21 april 1996 på Solänget blev kusen Lars Lindberg den första att vinna fyra V75-lopp under en och samma dag.

"LÖRDAG EFTER LÖRDAG PRODCERADE VI VINNARE"

Malmösonen Sven Melander har hunnit med mycket i sitt snart 67-åriga liv.

Han minns med glädje några år som programledare i travets tjänst på 90-talet.

– Vi gjorde bra TV och vi hade jätke roligt, säger Sven.

TEXT: LARNE WALLISSON. FOTO: KANAL 75

Efter några år som sport- och allmänjournalist etablerade sig Sven Melander som underhållare och innan han blev nöjeschef för SVT 1986-89 hade han hunnit spela Berra i Sällskapsresan, vara programledare för Nöjesmaskinen och Nöjesmassakern och skapa Werner & Werner tillsammans med Åke Cato. På 90-talet iklädde han sig rollfigurer som Rulle och Steve med Lloyden. 1994 debuterade han som programledare för Vinnare.

– Jag skulle varit med redan vid V75-premiären, men då spelade jag i en musikal (Poppy) på Folkan i Stockholm och Hasse Wallman kunde inte hitta en lördagsersättare förrän efter årsskiftet, minns Sven.

Därför blev Lasse Brandeby – kanske mera känd som rollfiguren Kurt Olsson – programledare för Vinnare i premiären den 30 oktober 1993 och under resten av året.

Lydia Capolicchio var flygande reporter på banorna och ibland ersattes hon av Gry Forssell. Från lokal-TV i norr kom Petra Nordlund, från Jägersro kom Hans G Lindskog och från teaterns scen kom Johan Hedenberg.

– Lennart Jelbe skötte tekniken och kamerorna och vår rullande och ambulerande redaktion fanns i en stor trailer där vi lördag efter lördag, oavsett bana, producerade Vinnare. Det var härliga tider, fortsätter Melander.

Andra tider var det på onsdagar när Melander, Dramaten-skådespelaren Benny Haag, ishockeytränaren/Stig H-svårsonen Challe Berglund, kusen Erik Adielsson och experten Thomas Nilsson presenterade Studio 54/Travonsdag.

Det programmet fick många travälskare att höja rösten och kalla programmet för "tramsigt och jönsigt" och det gick så långt att Benny Haag fick hotande nattliga samtal.

– Där blev jag besviken på de så kallade travälskarna, eller nördarna är kanske ett bättre ord. Vår uppgift var att underhålla och roa, försöka hitta en ny publik till travet, och vad jag förstod var tittarsiffrorna klart godkända, säger Sven.

Som gör vad då, idag?

– När jag inte spelar teater eller revy finslipar jag på innehålllet i min kokbok, som släpps i september med titeln: Upp i vikt kvickt med Sven Melander.

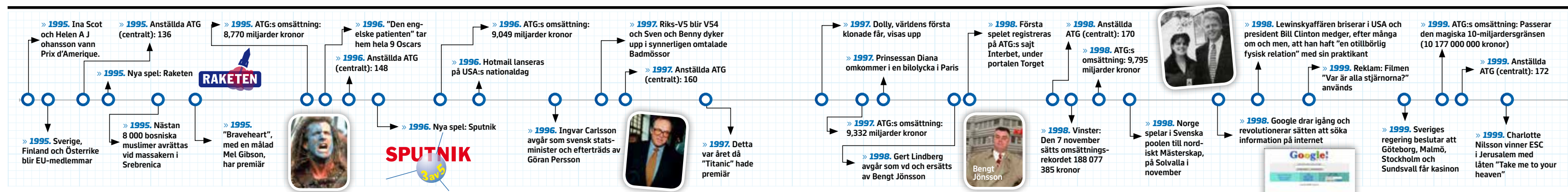
» **Glada gubbar.** 1998 och TV-programmet Studio 54 som sändes från Solvalla på onsdagarna. Hans G Lindskog, Niclas Andersson som två år senare blev vd för Kanal 75, Sven Melander och Uno Hedin.

» **Två jättar.** Sven Melander och Benny Haag tävlar i ponnytrav på Solvalla

DETTA HÄNDE INOM ATG & VÄRLDEN

1980-89 1990-99 2000-09 2010-

KANAL 75 BILDAS OCH FLYTTAR IN I "PINNEN"

Den 19 april 2000 startade försökssändningarna av programmet V64 Direkt från det nybildade mediabolaget Kanal 75.

Eller som projektledaren Per Sandberg sa:

– Det handlar om en av Europas modernaste mediesatsningar. En ny värld har öppnat sig.

TEXT: LARNE WALLISSON FOTO: KANAL 75

Internet var på frammarsch, den digitala tekniken av TV-monopolet i Sverige var brutet och det bröts ännu mer i takt med att fler och fler människor skaffade bredband.

ATG var förberett och stod väl rustat för den nya världen.

– Vi hade arbetat i det tysta med en framtidsversion där ett dotterbolag skulle äga tekniken och stå för det redaktionella innehållet gällande ATGs produkter. Vi tog fram det som skulle bli Kanal 75 tillsammans med konsulter som Pär-Ola Jonasson och Patrik Brissman från OTW, minns dåvarande marknadschefen Remy Nilson.

Pinnen. Kanal 75 huserar i ett kantigt torn, granne med Hästsportens Hus, vars smeknamn är "Pinnen". Här producerar cirka 40 medarbetare, uppbackade av en hel del frilansare, 14 timmar trav och galopp i veckan i TV4:s kanaler och ATG 24 som sänds från morgon till kväll hos ombuden och på ATG.se innehållandes direktsända lopp, speltips och intervjuer.

Kanal 75 ansvarar också för redaktionellt innehåll på ATG.se och tillhandahåller på Kanal 75.se nyhetsmaterial, texter, bilder, startlistor och resultat till svenska och utländska print- och internetmedier.

– 2005 satte vi upp en femårsplan att 2010 skulle vi kunna sända och visa alla lopp live. Tack vare Kanal 75 lyckades vi med målet, avslutar Remy Nilson.

Och därmed kan ett 20-tal länder som följer och spelar på svenska tävlingar se dessa live – i TV, på internet, i mobilen, på ATG.se, etc.

Visst har det kostat. Eller som Per Sandberg sa 2000:

– Det finns inget annat medieberoende företag som satsat lika hårt som ATG.

En satsning som gav resultat. Och vinst.

» **Lunchlopp.** Programmet Dagens Rätt började sändas i TV4 2001 och två av profilerna som ofta satt i rutan var Johan Edlund och Charles Berglund. Då var lunchtravet endast ett lopp där man för första gången kunde spela kunde spela Trio på trav. Loppet kördes live i TV4.

» **En trio Vinnare.** I onsdagskvällarnas Vinnare V64 2007 hette programledaren Joakim Johansson med Micke Nybrink och Lennart Forsgren som experter.

» **Hästfest.** Kanal 75 producerar bland annat Årets Häst-galan som under många år sändes från Rondo i Göteborg. Här med värdarna Åsa Elmroth och Joakim Johansson.

» **Fint i fyran.** 2007 började V75-loppen sändas direkt i TV4. Först inom ramen för Tipslördag och sedan på helt egna ben. Jessica Almenäs programledare och Micke Nybrink tipsexpert var två av de ordinarie programprofilerna.

» **On air.** Många timmar året runt produceras direktsänd trav- och galoppsport hos Kanal 75.

FRÅN INTERBET TILL SVERIGES BÄSTA SPELSAJT

ATG insåg tidigt att internet nog inte bara var en fluga. Redan 1998 startades InterBet, alltså spel på hästar via internet.

Från början fanns det en del tveksamheter från statens sida och man sa ja till försöket med en begränsning för hur många kunder man fick ha. ATG hade på den här tiden ingen egen plattform utan man hyrde in sig på "Torget", en tjänst som Posten då erbjöd. Där fanns man kvar fram till 2001 då den egna sajten ATG.se lanserades.

De första åren var det "bara" spel som erbjöds. Se loppen fick man göra på banan eller i efterhandssändningen på TV. Men det skulle det bli ändring på. Tidens uttryck inom all sport var LIVE. Folk ville inte längre vänta till kvällens sammanfattning utan man ville se när hästarna gick i mål i realtid.

Mobilt. ATG beslutade därför att göra en rejäl satsning och 2006 kunde den nya Live-sidan på ATG.se lanseras. Nu kunde den som ville följa loppen spela direkt via datorn. Kanske var det inte vid denna tid världens bästa kvalitet på bilderna men, dom var där i alla fall och spelet via ATG.se tog fart med besked. Bara ett år senare var det också dags att erbjuda spel via mobiltelefonen.

År 2008 närmade sig spelet via ATG.se tre miljarder av den totala omsättningen på 11,9. Och redan

i början av november året därpå sprängdes tremiljardersvallen.

Bäst i test. En höjdpunkt och ett erkännande av stora mått kom 2010 då ATG.se blev utnämnd till Sveriges bästa spelsajt (och därmed Sveriges åttonde bästa hemsida totalt!) av tidningen Internetworld.

– En bekräftelse och ett bevis på att vi gör en modern och uppskattad hemsida, sa en mycket nöjd Peter Ågren, ansvarig på ATG.se.

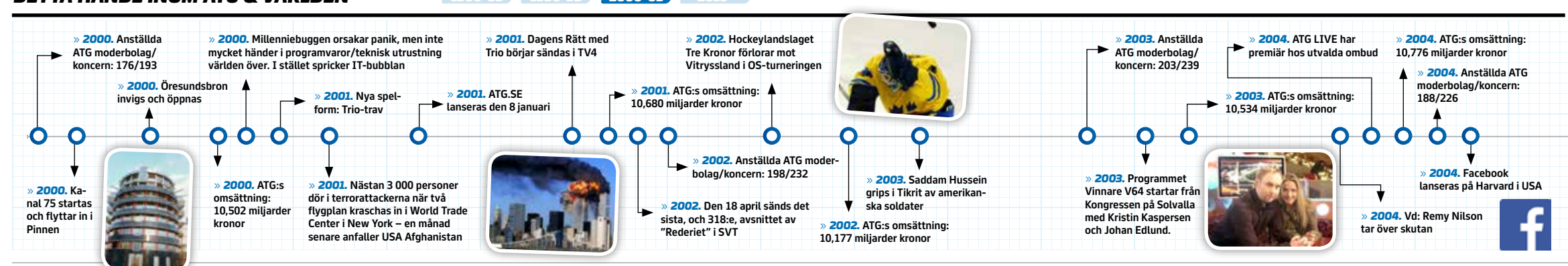
Så här löd motiveringen: "ATG.se får besökaren att känna doften från trav- och galoppbanorna. Förra årets sajtomgörning håller än och bidrar till livkänslan. ATG Play och ATG Radio ger sajten kött och blod och ökar underhållningsvärdet, tillsammans med smarta tabeller och listor för kalenderbitare".

Webben växer. När nu ATG fyller 40 år firar spelet via internet och ATG.se 16-årsjubileum. Borta är sedan länge begränsningar i antal kunder och vid bokslutet 2013 stod ATG.se för 43 procent av ATG:s totala omsättning på 12,2 miljarder och hade över 213 000 aktiva kunder.

MARIE HYLLANDER

DETTA HÄNDE INOM ATG & VÄRLDEN

1980-89 1990-99 2000-09 2010-

Kall karaktär. Kraftpaketet Järvsöfaks 2007 under en av hans 10 SM-segrar på Bergsåker. Foto: Claes Kärrstrand

FAKTA JÄRVSÖ- FAKS:

Född: 23 juni 1994.
Uppfödare: Jan-Olov Persson, Hudiksvall.
Ägare: Hälsingetrav AB & Sundbo EL AB.
Tränare: Jan-Olov Persson, Hudiksvall.
Årets Häst: 2003, 2004, 2005.
Meriter i urval: 48 V75-segrar – fler än någon annan, 10 SM-segrar, Fem raka segrar i Elitkampen på Solvalla 2002-2006. Världsrekord för kallblod över 1 640 meter med tiden 1.17,9.
Antal starter: 234.
Antal segrar: 201.
Prispengar: 21 288 570.

JÄRVSÖFAKS – 2000-TALET STORA V75-DOMINANT

Han var tidigt en av flera talanger i sin årskull, men när han 1999 som femåring besegrade den norske kungen Bork Rigel fick kallblodssporten en ny regent för de kommande tio åren.

Tre veckor senare, den 28 augusti på Bergsåker, vann han sitt första av totalt 48 V75-lopp och kärlekssagan mellan Järvsöfaks och svenska folket växte snabbt.

Under en period från april 2003 till april 2005 vann han 42 raka lopp, vilket är rekord för kallblod. Segerstaplendet bevakades stort av både kvällstidningar och TV.

Tack vare hans lugna personlighet och starka karaktär har många fått möjligheten att se och träffa "Faksen" även utanför travbanan.

Järvsöfaks är utsedd till Travets Hedersambassadör – en roll han axlat på ett fantastiskt sätt både under och efter sin tävlingskarriär.

Kung i stan. Järvsöfaks och Jan-Olov Persson red genom huvudstaden som ett av ekipagen i Stockholms beridna högvakt. Foto: Lars Jakobsson.

Håller hov. Många världsstjärnor har satt sina handavtryck i cementen på Liseberg och Järvsöfaks är en av dem.

☞ **Två Kalla.** Mitt i sommaren 2010 inne i centrala Hudiksvall mötte Charlotte Kalla, på snö, och Järvsöfaks, på grus, varandra över distansen 100 meter. Hur det gick? Skidstjärnan Kalla ledde i 99 meter, men i sista steget satte "Faksen" dit nosen och vann. Foto: Hasse Svennehed

☞ **"Faksens" familj.** Järvsöfaks blev Årets Häst tre gånger. Här under prisutdelningen på Rondo i Göteborg 2004. De tre i mitten är skötaren Tanja Salmela, ägare Magnus Frunk och ägare, tränare och kusk Jan-Olov Persson. Foto: Lars Jakobsson

☞ **Gävlar, vilken tid.** Jan-Olov Persson i friidrottspose efter att Järvsöfaks slagit världsrekord över 1 640 meter i juli 2005 på Gävletravet. Foto: Petri Johansson

HALLÅ DÄR ...

FOTO: KANAL 75

...Jan-Olov Persson, 55, tränare och kusk bakom Sveriges bästa kallblod, Järvsöfaks, 20.

Vad har Järvsöfaks betytt för dig?

– Allt.

Och för kallblodsrasen?

– En större acceptans och att kallblodstoppen hamnade på V75.

Vilka är hans tre största segrar?

– 1. När vi gjorde vad ingen svensk gjort tidigare – vann det norska Derbyt 1998. Tio år senare gjorde jag det en andra gång. Nu med Järvsöfaks, Järvsöfaks son.

– 2. När han som 5-åring besegrade självaste Bork Rigel i svensk-norska landskampen i Östersund 1999.

– 3. När han satte nytt världsrekord i Gävle 2005. Spikeld hade det gamla på 18,4. Nu putsade vi det rejält, 1.17,9a/1640 meter.

Vad är det roligaste ni gjort utanför tävlingsbanan?

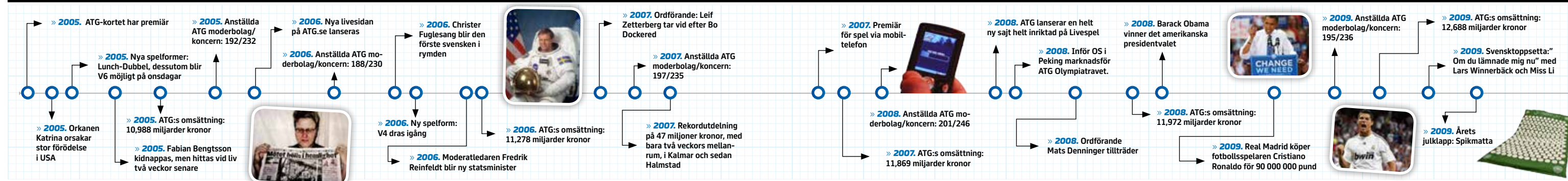
– Oj, var ska jag börja? Vi har ridit Högvakten. Vi har fotograferats vid Eiffeltornet. Vi har besökt baren på Rondo i Göteborg. Vi har valts in i Hall Of Fame och Walk Of Fame. Han har fått en egen gata. Han har satt sitt hovavtryck på Liseberg där ABBA och Paul McCartney finns med sina handavtryck. Jag har säkert glömt flera äventyr vi upplevt.

Vad gör han i dag?

– Han betäcker så smått. I år blev det bara ett tiotal ston. Sammanlagt har han 1 000 avkomor. Med ålderns rätt har han lite krämpor. Han har ont i sina höfter. Annars verkar han må bra.

DETTA HÄNDE INOM ATG & VÄRLDEN

1980-89 1990-99 2000-09 2010-

V75 – EN HISTORIA OM HÄRLIGA HÖGVINSTER

2010 kom den hittills högsta vinsten på V75. Över 67 miljoner till en ensam vinnare – tack vare skicklighet och tillfälligheter samlade i en fascinerande historia. Vi kommer till den men ska börja lite tidigare i historien om högvinster på V75.

TEXT: HASSE SVENNEHED FOTO: KANAL 75

■ Högsta vinsten på V75 var på 33 miljoner från 1996. Det hade gått 11 år och vi var framme vid midsommar 2007. När de sju avdelningarna var körda i Kalmar fanns bara en kupong kvar.

Ja, egentligen var samma kupong redan ensam kvar efter sjätte avdelningen.

Kupongen var inlämnad i Robertsfors kommun eller närmare bestämt på ICA i Bygdeå. Det nya rekordbeloppet skrevs till 45 285 093 kronor.

En faslig massa pengar.

Det rekordet skulle nog stå sig i minst elva år, trodde många.

Det tog två.

Veckor.

Snabb höjning. För när V75 kördes i Halmstad fanns en kupong inlämnad i Botkyrka kommun som blev ensam med sju rätt. Direkten i Hallunda hette ombudet denna gång och nu var det nya rekordbeloppet 47 360 999 kronor.

Vinstrekord. Bara två veckor efter midsommarvinsten 2007 blev det nytt vinstrekord på V75. Den här gången var systemet inlämnat på Direkten i Hallunda och gav 47 360 999 kronor.

Hur länge skulle det stå sig?

Jo fram till 2010.

Den 27 februari 2010 när V75 kom till Axevalla var det dags att skriva en ny siffra i rekordböckerna.

Och det var ingen dålig höjning.

För via en kupong inlämnad via ATG.se kunde en vinnare från Västra Götaland glädjas över en vinst på 67 312 633 kronor*.

Jag som jobbade som PR-chef brukade i

lugn och ro plocka fram kuponger och kontaktuppgifter och ringa och gratulera e-f-t-e-r TV-sändningen.

Nu ringde det på min telefon f-ö-r-e TV-sändningen!

En kompis till vinnaren ville veta mer. Jag bad kompiserna att be vinnaren ringa. En minut senare ringde det igen.

Nu fick jag prata storrinnaren själv i telefonen. Om han var glad? Ja, men ändå samlad.

Tack till Tony. Vinsten fick ett enormt genomslag i media.

Inte så konstigt kanske då det var den största travvinsten i Sverige någonsin och dessutom en av de största vinsterna i Sverige oavsett spel.

Tony Wallin är travtränare från Eskilstuna. Han spelade en huvudroll denna lördag.

Dels så vann han med överraskningen Zerba G. som storrinnaren spikat (lämnat ogarderad) och dels så strök Wallin en häst i sista avdelningen. Strykningen gjorde att storrinnaren fick in den vinnande hästen.

Som tack för hjälpen bjöd vinnaren Tony och hans familj på en lyxresa till Aruba!

* Det vinnande systemet innehöll en sju, 26 sexor och 273 femmor. Utdelningen på sju rätt var 63 077 727 kronor, sex rätt gav 115 316 kronor och fem rätt 4 530 kronor.

DE 10 STÖRSTA V75-VINSTERNA GENOM TIDERN

	BELOPP	DATUM	BANA
1	67 312 633 kr	2010-02-27	Axevalla
2	56 347 408 kr	2012-01-14	Åby
3	47 360 999 kr	2007-07-07	Halmstad
4	45 285 093 kr	2007-06-24	Kalmar
5	34 591 437 kr	2011-12-23	Bergsåker
6	33 149 592 kr	1996-08-17	Åby
7	32 231 761 kr	2004-05-29	Solvalla
8	26 180 989 kr	2012-01-21	Bergsåker
9	24 485 302 kr	2014-03-15	Åby
10	24 315 984 kr	2005-01-29	Axevalla

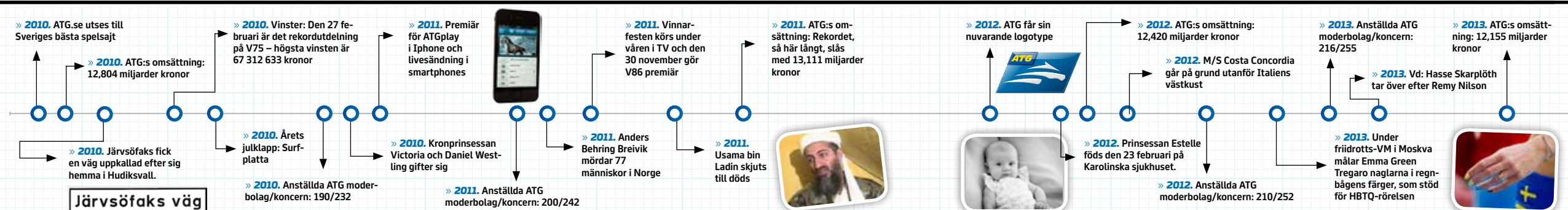
■ **Zerbisk zeger.** 67-miljonervinnarens spik 3 Zerba G. tillsammans med kusken Tony Wallin håller konkurrenterna bakom sig och sätter nosen först på Axevalla den 27 februari 2010.

■ **Bygdeåbragd.** Efter elva år slogs vinstrekordet på 33 miljoner under midsommarhelgen 2007. Det var såklart glada minner hos Ombudet ICA i Bygdeå utanför Umeå där systemet som gav 45 285 093 kronor var inlämnat.

DETTA HÄNDE INOM ATG & VÄRLDEN

1980-89 1990-99 2000-09 2010-

HALLÅ DÄR ...

FOTO: LARS JAKOBSSON

.... **Håkan Hedqvist** som jobbar med spelansvar på ATG.

Vad menas egentligen med spelansvar?

– Med spelansvar menas att vi som spelbolag ska jobba förebyggande för att i möjligaste mån förhindra att våra kunder får problem med sitt spelande. Att spela ska vara roligt men det finns de som förlorar kontrollen och spelar för mycket. Orsakerna varierar, men spelberoende är en sjukdom och därmed inget nöje.

Varför är det viktigt?

– ATG ska vara äkta och trovärdiga. Vi står för rent spel och ren sport och vill behålla våra kunder länge. Då är det viktigt att de finner en trygghet och ett nöje att vara kund hos oss.

Hur märker kunderna att ATG tar spelansvar?

– Minderåriga (under 18 år) får inte spela hos oss, vi frågar efter leg på alla som ser ut att vara under 25 år för att undvika misstag. Kunder kan inte spela på kredit, vilket många som redan har problem försöker. Vi informerar om risker med spel hos alla våra säljställen. På nätet måste man vara registrerad och vi kollar med Spar att kunden har åldern inne. Här finns också olika verktyg att använda för att hjälpa kunderna att ha kontroll över sitt spelande. Man kan exempelvis sätta ett tak för hur mycket man vill spela för under en månad och man kan testa sina spelvanor för att se om man är i riskzonen.

Hur står sig ATG i konkurrensen med andra spelbolag?

– Vi har ett samarbete med alla reglerade bolag i Sverige genom SPER (Spelbranschens Etiska Råd) som samlar alla etablerade spelbolag med tillstånd att bedriva spel i Sverige kring viktiga speletiska frågor. Och jag vill påstå att vi tillsammans med Svenska Spel är de ledande inom SPER. Så svaret på frågan måste bli mycket väl!

Vad kommer näst på spelansvarsfronten?

– Vi har nyligen uppdaterat både den interna och banornas spelansvarsutbildningar och all personal är utbildade i spelansvar. Närmast ska vi uppdatera ombudens utbildningar och vi tänker skapa en utbildning för våra kunder. Våra utbildningar görs via nätet och är på så vis lättillgängliga.

"MITT LIV SOM JOCKEY" - PRISAD WEBB-TV

Under 2013 kan tittarna följa Musse Hasselvall's mödosamma resa mot en amatörlicens som galoppryttare i serien "Mitt liv som jockey". I det sista programmet har Musse kvitterat ut sin licens och lyckas i sitt första lopp rida hästen Ailsa Carmel till seger på Täby Galopp. Serien vann pris för bästa webb-tv på Guldbladet-galan på Berns.

Musse Hasselvall tog sin efterlängstade amatörlicens som galoppryttare under 2013. Foto: Kanal 75

FOTO: LARS JAKOBSSON

ATG AGERAR MOT ROBOTSPELARE

15 maj 2013 införde ATG som första hästspelsbolag i världen begränsningar mot så kallat robotspel. I oktober samma år skärpte ATG reglerna ytterligare och införde maxgränser för antal tillåtna system på spelformerna V75, V86, V64, V65, V5 och V4.

– De här spelarna är inte intresserade av trav, de är intresserade av avkastning. Deras matematiskt uträknade modeller läser av de övriga spelarnas mönster och deras system bygger på att ge en avkastning på 20-30 procents vinst över tid - och de vinner, säger Marcus Wahlman, kvalitets- och kravanalytiker på ATG.

De berörda spelarna har satsat sjusiffriga belopp och använt reduceringsverktyg för att bygga kolossala system. De nya reglerna gav ATG "muskler" att varna och stänga av spelare och även möjligheten att konfiskera vinster vid upprepade överträdelser.

– Det är vår bedömning att robotspel på sikt skulle erodera det svenska spelet på hästar och det skulle få allvarliga konsekvenser för sporten, säger Magnus Lunner, säkerhetschef på ATG.

FOTO: LIPETRI JOHANSSON

VINNARFESTEN MED JESSICA OCH BROLLE

Från mars till och med maj 2011 sändes Vinnarfesten 18.00 på lördagarna i TV4. Programmet sändes från restaurang Pontus By The Sea på Skeppsbron i Stockholm och leddes av Jessica Almenäs med artisten Brolle (med husband) som sidekick.

FOTO: POSTEN

VICTORY TILLY BLIR FRIMARKE

I augusti 2011 släppte Posten för första gången ett frimärke med travmotiv. Vid lanseringen kunde hugade spekulanter få sin frimärkskarta signerad av självaste Stig H Johansson. Bilden på Victory Tilly och Stig H Johansson är tagen av Thomas Blomqvist på Jägersro under uppvärmningen inför Svenskt Travderby 1999 (ett lopp som Victory Tilly vann). Frimärket är graverat av Lars Sjöblom och formgivet av Norbert Tamas.

ATG INTOG ALMEDALEN

När tusentals makthavare anlände till Visby flygplats och Almedalsveckan sommaren 2012 slapp några få lyckliga trängas i taxikön och fick istället åka häst och vagn in till aktiviteterna i Visby.

Det var Remy Nilson, dåvarande vd på ATG, och Hans Ljungkvist, ordförande i Svensk Travsport, som bjöd utvalda politiker på den 45 minuter långa färden med hästdroska in till Visby.

– I lugn och ro fick vi tid att diskutera travsport, hästens roll i samhället och den svenska spelmodellen på hästar, säger Remy Nilson.

Under Almedalsveckan bjöds även politiker in till lunchtävlingarna på Visbytravet där Jessica Almenäs var moderator och Stig H Johansson en av talarna.

– Det var en mycket lyckad dag. Många organisationer i Almedalen pratar gärna om vad de gör – vi visade i stället vad vi gör, sa Remy Nilson.

JIM FRICK BLEV AMBASSADÖR

I januari 2012 utsågs Jim Frick till Travets Hedersambassadör av Svensk Travsport och ATG. Jim blev i februari 2010 den fjärde kusen i svensk travsports historia att nå 5 000 segrar. I mars samma år blev han allvarligt skadad i samband med en olycka på Solvalla som innebar slutet på en fantastisk karriär.

Jim Frick blev den tredje att utnämnas till Travets Hedersambassadör. Inför kallblodsloppet Elitkampen under Elitloppet ledde Jim Frick tillsammans med de två andra ambassadörerna – stjärnhästen Järvsöfaks och legendaren Stig H Johansson – defileringen och möttes av stående ovationer av de 29 000 travfansen på läktarna.

FOTO: THOMAS BLOMQVIST

REKORD-CHECK TILL SVERIGE

Dubai World Cup 2010 bjöd på den största prischekken i hästsportens historia – 44 miljoner kronor till segraren. Gloria de Campeo med jockeyn Tiago Periera var först över mållinjen. Ägaren heter Stefan Friberg och kommer från Hallsberg.

– Jag saknar ord. Det är fantastiskt, utbrast en tagen Stefan Friberg när han fick ta emot segerpokalen i vinnarcirkeln.

FELIX PRO VAR FÖRST PÅ V86

2011 lanserades V86. Under tio onsdagar testades den nya spelformen där du kan vinna på åtta, sju och sex rätt. Allt till ett radpris av 25 öre. Premiären hade det mesta – omsättningen slutade på 34,4 miljoner, Tommi Kylläinen och hästen Felix Pro vann det allra första V86-loppet och ingen lyckades pricka in åtta rätt.

ATG ERÖVRAR VÄRLDEN

ATG är inte längre bara en svensk angelägenhet. Även utanför Sveriges gränser är intresset för spel på svensk hästsport stort.

Bolagets internationella verksamhet tog sina första steg redan i slutet av 90-talet, när ATG fick tillstånd att spela ihop med övriga nordiska länder.

Men det var på 00-talet som verksamheten verkligen tog fart.

– Samarbetet började i liten skala med spel till några större nordiska tävlingsdagar. Danmark kom med regelbundet på V75-spelet 2001. Efter några år växte verksamheten snabbt och vi tog steget ut i Europa med spel i gemensamma pooler under 2003, säger Leif Almgren, som 1999 fick uppdraget att bilda ATG:s internationella avdelning och som ledde verksamheten fram till 2010.

ATG:s internationella verksamhet står på två ben – export och import. Export är när utländska spelare spelar på svenska lopp, antingen i egen lokal pool eller tillsammans med svenska spelare i den stora svenska poolen. Import är det motsatta, alltså när utländska trav- och galopplopp erbjuds till svenska spelare. Även det spelet kan ske i såväl lokal som i stor gemensam pool.

Det är ATG:s speltillstånd ihop med eventuella lokala regler, spelformer och vanor som avgör vilken typ av pool som blir aktuell. Sedan 2002 får ATG ta emot spel från världens alla länder. Bolagets import är dock fortfarande starkt reglerad. Det är bara till en dryg handfull länder, med de nordiska länderna och Frankrike i spetsen, som ATG får erbjuda spel i arrangerande lands spelpool.

I dag omsätter ATG drygt 2,6 miljarder kronor internationellt. Det betyder att knappt 20 procent av bolagets totala omsättning är genererad utanför Sveriges gränser. Störst samarbetspartners är fortfarande de nordiska länderna.

Men bolaget har numera partners i stora delar av världen.

Ofta är det inte ATG:s flaggskepp V75 som rörer allra störst internationellt intresse. Istället är spelformer som Vinnare, Tvilling och Trio populära.

– Internationellt finns en tradition av att spela enloppsspel, inte flera lopp i rad. Det är mer en nordisk vana även om storleken på V75-poolen blir alltmer intressant även internationellt, berättar Leif Almgren.

ATG:s internationella verksamhet har dock visat sig vara inte helt okontroversiell. I takt med att omsättningen ökar går också fler vinster utomlands, ett faktum som i vissa fall har väckt förvåning hos svenska spelare.

– I takt med att den internationella omsättningen stadigt ökar är det inte konstigt att även de internationella vinsterna blir fler, avslutar Leif Almgren.

MILSTOPAR

1997 ATG får tillstånd att både ta emot spel samt spela till alla nordiska länder

1999 Internationella avdelningen bildas

2002 ATG får tillstånd att ta emot spel från alla världens länder. Vad gäller importen är den starkt reglerad och bolaget kan bara erbjuda spel i gemensam pool med spelorganisationer i en dryg handfull specificerade nationer.

2007 ATG.se får en engelsk systersida

2010 ASR – en engelskspråkig ATG Live – lanseras

FOTO: LARS JAKOBSSON

NÄR INGEN DRÖM ÄR FÖR STOR

EN TUFF LITEN HÄST OCH ETT NYTT MANIFEST SKA TA ATG IN I FRAMTIDEN

• Den rufsiga lilla amerikanska minihästen Vinnie kommer förmodligen aldrig att vinna de stora travloppen. Men han kommer att synas och märkas runt om i häst-Sverige framöver.

– Vinnie är en väldigt liten häst med stora drömmar. Han ska bli en symbol för oss och det vi står för och vara ett ansikte utåt, säger Sten Andersen, marknadschef på ATG.

Men innan Vinnie är redo att möta den stora publiken ska den lille killen tränas. ATG söker just nu efter en skötare och tränare som ska göra Vinnie redo för livet med filminspelningar, fotograferingar och event runt om i Sverige.

– Det känns självklart att välja en häst som vårt ansikte utåt. Men Vinnie har faktiskt ett högre syfte än att bara vara gullig. Han är en del av vårt nya manifest och ska hjälpa oss att berätta att ATG är så mycket mer än bara spel, att vi faktiskt är själva motorn i svensk hästnäring.

Störst. ATGs målsättning är att bli Nordens största och mest lönsamma spelbolag år 2020, trots den ökade konkurrensen. Detta mål ska nås bland annat genom att göra hästsporten och spelet mer tillgänglig även för dem som inte är experter.

– Vi har haft ganska få produkter för dem som inte har lust att sätta sig och plugga in statistik och tider. Det handlar inte om att slänga bort hästspel, men vi måste göra oss tillgängliga för en större målgrupp än skicklighetsspelarna. Annars kommer vi inte kunna växa och nå vår vision om att bli Nordens största och mest lönsamma spelbolag, säger ATG:s vd Hasse Skarplöth.

ATG:s nya Manifest, ett slags programförklaring vart företaget är på väg, lanserades 2013. Anledningen var bland annat att spelmarknaden förändras, inte minst med konkurrens från internationella aktörer.

– Vi har haft en trogen skara kunder, men har inte varit så bra på att bredda oss och hitta nya, säger Sten Andersen.

Bland de viktigaste punkterna i Manifestet – och ATGs egen dröm – handlar om att hästar gör Sverige mer levande.

– Det som gör ATG unikt på spelmarknaden är att allt överskott går tillbaka till sporten och hästnäringen. Förutom det rent ekonomiska så berikar vi folks känsloliv på många sätt genom att odla hästintresset och ge spänning i form av spel, säger Hasse Skarplöth.

Spelansvar. Vägen dit ska dock inte gå via de mest beroendeframkallande och riskfyllda spelformerna, som spelmaskiner, nätcasinon och poker.

– Det är att ta spelansvar, helt enkelt. Vi måste upplevas som trovärdiga. Det handlar om allt från djurskydd till spelsäkerhet och att alla ska ha samma chans att vinna, säger Hasse Skarplöth.

Men hur mycket ATG och spelmarknaden än förändras framöver kommer själva kärnan att finnas kvar. Hästentusiaster kommer fortfarande att träffas och ha roligt på landets

alla trav- och galoppbanor, eller för att spela V75 med kompisarna hos ATG-ombudet.

– Även när vi breddar oss och vänder oss till nya målgrupper så kommer det fortfarande att handla om hästsport. Det är grunden i allt. Att vi blir fler som gillar hästar och att spela på hästar gynnar alla inblandade, från hästsportens aktiva till våra trogna kunder och de nya, säger Sten Andersen.

Charma. Vinnies uppgift är att charma Sverige så att fler spelare får upp ögonen för ATG. Och nya spelformer som vänder sig till nya spelare är under utveckling och kommer snart att lanseras. För precis som Vinnie så drivs både ATGs kunder och sportens aktiva, nya som gamla, av drömmar. Drömmen om att hitta just den där hästen som kan vinna Elitloppet. Drömmen om att ta hem storvinsten på V75

– Vinnie har – trots sin storlek – stora drömmar. Även om inte alla förutsättningar är de rätta kan du lyckas, oavsett vad just du drömmer om. Vinnie visar att ingen dröm är för stor, säger Sten Andersen

POSTADRESS
AB TRAV OCH GALOPP
161 89 STOCKHOLM

TELEFON
08-627 20 00

BESÖKSADRESS
HÄSTSPORTENS HUS
SOLVALLA

WWW.ATG.SE